

Tallinna turismi arengusuunad 2035

Tallinna arengustrateegia 2035 on seadnud sihiks olla roheline maailmalinn. Sellest lähtuvalt on Tallinna turismivisiooniks olla atraktiivne turismisihtkoht, kus turismimajandus toetab linna kestlikku arengut. Tallinna turism on jätkusuutlik: säästab keskkonda, kohalikku ajalugu- ja kultuuripärandit ning loob kogukonnale uusi väärtusi. Tallinna turism on tasakaalustatud: linna külalised saavad ootusi ületava külastuselamuse ja tallinlased tunnetavad turismimajanduse kasulikku mõju.

Eesmärk 2035: Tallinn on rahvusvaheliselt tuntud ja hinnatud külastuskoht aasta ringi.

Möödikud aastaks 2035

Majutusettevõtetes ööbivate välituristide ööbimiste arv	4,9 mln (kasv 136% 2022/2019 2,8 mln)
Majutusettevõtetes ööbivate Eesti elanike arv	0,7 mln (kasv 50%/2019 0,47 mln)
Reisiteenuste eksport	2 mld € (kasv 100% 2019)
Osakaal Tallinna väliskülastajatest, kes jääb Tallinna ööbima vähemalt üheks ööks	55%
Kohalike rahulolu (osakaal linnaelanikest, kes kinnitavad, et turismil on Tallinna jaoks positiivne mõju)	9/10st
Külaliste rahulolu	9/10st (2019 8,8 palli)
Global Destination Sustainability Index	80 punkti (esikümnes)

Seatud sihtide suunas liikumiseks on oluline tegeleda kolme olulise valdkonnaga:

- 1) Tallinna kui turismisihtkoha positiivse kuvandi hoidmisega ja Tallinna kui aastaringse linnapuhkuse ja äriturismisihtkoha rahvusvahelise tuntuse suurendamisega.
- 2) Linna avastamiseks ja meeldejäävaks külastuskogemuseks tingimuste loomisega.
- 3) Kestliku turismiarendusega, kus nii turismi arendus- kui turundustegevused põhinevad kvantitatiivsetel (statistika) ja kvalitatiivsetel (uuringud) andmetel.

Positiivne kuvand ja rahvusvaheline tunnus

Eesti kui reisisihtkoha peamine magnet on pealinn Tallinn. Vastavalt statistikale viibib Tallinnas 68% kõigist Eestisse saabuvatest külastajatest. Väliskülastajad jätsid 2019. aastal Tallinnasse ca 1,1 miljardit eurot, ööbimiste arv samal aastal oli 2,8 miljonit. Tallinnas tegutseb ca 1800 ettevõtet, kelle peamiseks tuluaallikaks on külastajate käive, turismisektoris töötab ca 15000 inimest.

Viimased kaks aastat väldanud koroonapandeemia ning Ukrainas käiv sõda mõjutavad tugevalt reisimist Tallinna. 2020.–2021. aastal kaotas turismisektor ülemaailmse koroonapandeemia tõttu 68% nii külastajate arvust kui ka sissetulekutest. Suur osa kvalifitseeritud töötajaid siirdus tööle teistesse sektoritesse, mistõttu on pandeemia järgne tööjõu puudus väljakutseks kõigile turismiga seotud ettevõtetele.

Lähitulevikus tullakse Tallinna pigem naaberriikidest Soomest, Lätist ja Rootsist. Nende riikidega on olemas hea transpordiühendus, Tallinn on lõpptarbijaja jaoks ajalooliselt tuntud sihtkohana ning

geograafilise läheduse tõttu tajutakse sarnaselt üldist turvalisuse taset. Naaberriikide välisküllastajad annavad olulise panuse meie kultuuritarbimisse – kontserdid, näitused, spordiüritused pakuvad olulist lisandväärtust juba traditsioonilisele puhkuse- või ärireisile. Küllastajad viivad tagasi koju positiivse kuvandi Tallinnast ja ka Eestist. Turundustegevused on suunatud eeskätt naaberriikidesse Soome ja Läti ning Euroopa pealinnadesse ja nende ümbrusesse, millel on Tallinnaga hea otseleenuühendus. Olulised on kaks peamist Euroopa turismiturgu: Saksamaa ja Ühendkuningriik, kus lisaks heale lennuühendusele on kohapeal olemas ka arvestatav Eestit/Tallinna pakkuv reisikorraldajate võrgustik.

Rahvusvahelised konverentsid aitavad Tallinnal koguda rahvusvahelist tuntuust eri valdkondade kompetentsikeskusena. Aastatel 2015–2019 püsis Tallinna konverentsiürituste arv võrdlemisi stabiilne, ligikaudu 3500–4000 üritust aastas. Aastal 2020 vähenes ürituste arv 52% (toimus 1826 üritust) ja aastal 2021 vähenes ürituste arv veel omakorda 37% (1142 üritust). Tallinna kui konverentsiturismisihtkoha tuntuuse suurendamine ja külastussoovi tekitamine toimub läbi rahvusvahelise kommunikatsiooni ja turundustegevuste strateegiliselt olulistel sihtturgudel ja olulistele sihtgruppidele. Tallinn on välja töötanud kestliku ürituskorralduse kava, mille piloteerimine toimub 2022. aastal ning mis rakendub kõigile avalikele üritustele 2023. aastal. Kavandatud on rahvusvaheliste konverentside toetamise meetme rakendamine alates 2023. aastast. Tallinn on seadnud prioriteediks suurte ürituste siia meelitamise. Rahvusvaheliste suurürituste, sh spordiürituste korraldamine on linnale suur tunnustus ja annab Tallinna ettevõtjatele võimaluse pakkuda kvaliteetset korraldust ja esitleda oma oskusi.

Meeldejääd külastuselamus

Tallinna teevad kütkestavaks UNESCO maailmapärandi nimekirja kuuluv keskaegne vanalinn, eripalgelised naabruskonnad, puhas ja vaheldusrikas linnaloodus, mitmekesine aastaringne kultuurielu ning kohalikest traditsioonidest ja Põhjala maitsetest inspireeritud toiduelamused.

Tallinn on täis kontraste – ühest linnajaost teise jalutades tundub, nagu satuksid uude linna. Tallinna vanalinn on kõige paremini säilinud keskaegne linn Põhja-Euroopas. Selle kõrval pakub

avastamisrõõmu nii linna militaar- ja tööstuspärand, puitasumid, barokkarhitektuur, lopsakad pargid, inimestele avatud mereäär, tänavatel liikuva pakirobotid kui ka äge kaasaegne linnaruum. Tallinn pole suurlinn, aga siia mahub palju. Meelde jäävaid elamusi võivad pakkuda nii väikesed *pop-up*-näitused kui mitmekümne tuhande pealise laulukooriga ühes laulmine.

Heast toidust ja mitmekesisest restoranikultuurist on saanud üks peamisi põhjuseid, miks Tallinna külastatakse. Suurepärase toiduelamuse võib ühtmoodi saada nii Michelin'i täni väärilisest restoranist kui ka lihtsast tänavatoitu pakkuvast kohalikust söögikohast.

Arvukad pargid ja rohealad, meri ja promenaadid, jõed ja järved pakuvad vabaajaveetmise võimalusi igas vanuses linlastele. Mitmekülgne linnaloodus on Tallinna omapära ja sellega eristume paljude teiste suurlinnade seast. Tallinnas jääb rohkem aega elamustele, sest linn on kompaktne. Suurt osa linnast saab avastada jalutades ning ka kõige kaugemad vaatamisväärsused jäävad linnasüdamest vaid paarikümne sõiduminuti kaugusele.

Tallinna Turismiinfokeskus on külastajatele avatud 363 päeva aastas. Turismiinfokeskuse töötajad jagavad Tallinna turismiinfot keskuses kohapeal, online-chati kaudu, telefoni ja kirja teel, sotsiaalmeediakanalites. Vastavalt vajadusele jagatakse turismiinfot ka keskusest väljaspool – seal kus on potentsiaalselt turismiinfot vajavad külastajad.

Oluline infokanal linnakülalisele on visittallinn.ee. See on inspireeriv, mitmekesist ja usaldusväärset sihtkoha infot pakkuva portaal, mis kohaldub vastavalt seadmele, on kasutajasõbralik, vastab WCAG 2.1 nõuetele ning on otsingumootorites kergesti leitav. Visittallinn.ee on viies keeles: inglise, eesti, soome, vene, saksa. Kajastatav info on aastaringselt aktualiseeritud. Turismiosakond hoiab andmebaasides igapäevaselt korras enam kui 2600 Tallinna ja Harjumaa turismiobjekti ja -teenuse andmed.

Tallinna kui kultuurilinna tutvustamisel ja turustamisel on oluline osa Tallinna linnapiletil ehk Tallinn Cardil. Tallinn Card on kultuurihuvilisele linnakülalisele mõeldud sooduskaart 24, 48 või 72 tunniks, nii

lastele kui täiskasvanutele, mis muudab Tallinnaga tutvumise lihtsamaks ja mugavamaks ja aitab kaasa turistide poolt Tallinnas veedetava aja pikendamisele ning seeläbi turismitulude suurendamisele.

Arenduses Tallinn Card City Guide mobiilirakendus võimaldab digivõimekaid kultuurihuvilisi külalisi suunata linna avastama ja kaarti kasutama. Tallinn Card City Guide annab võimaluse linnakülastuste paremaks hajutamiseks erinevate piirkondade ja atraksioonide vahel, aidates ennetada liigse külastuskoormusega tekkivaid probleeme. See loob parema elamuse külastajatele ja suurema rahulolu kohalikele kogukondadele. Kaart innustab külastajat liikuma linnas ringi jalgrattaga ja ühistranspordiga. Tallinn Card pakett sisaldab nii jalgratta kui ühistranspordi tasuta kasutamise võimalust. Tallinn Card tegevused hõlmavad järgmisi valdkondi: tootepaketi kujundamine, toote reklaam (sh suhtekorraldus, veebiarendus) ja müügitoe (sh koolituse) pakkumine, toote müük ja aruandlus. Tallinn Card külastuste administreerimiseks on kasutusel elektrooniline süsteem, Tallinn Cardid on saadaval kontaktivabade plastikkaartide ja QR-piletitena, mida müüakse veebipoes.

Maailmas on kiirelt kasvamas vananeva elanikkonna arv, see väljendub ka Tallinna külastajate demograafilises profiilis. Oluline on sihtkoha turismiobjektide ligipääsetavuse parendamine. Tallinna linna arengukava näeb ette ligipääsetavuse võimaldamise kõigile avalikele objektidele. Lisaks on vajalik eraettevõtete teadlikkuse tõstmine, et sõltumata vanusest või erivajadusest on iga külastaja oodatud ning külalishalke vastuvõtt kujundab positiivse kuvandi nii turismiobjekti kui ka sihtkoha kohta tervikuna.

Kestlik turismiarendus

Tallinna 2035 visiooni eesmärk on Tallinna turismimajanduse jätkusuutlik areng. Kestlik turism säästab keskkonda, kohalikku ajalugu- ja kultuuripärandit ning loob kohalikele kogukonnale uusi väärtusi. Tallinna turismiarenduse ja -turunduse planeerimiseks ja arengusuundumuste hindamiseks on vajalikud kvaliteetsed andmed. Turismistatistikat koondatakse erinevatest allikatest, seda süstematiseeritakse, koostatakse ülevaateid ning suuniseid. Viiakse läbi küsitlusi ja uuringuid. Oluline on teavitada Tallinna turismivaldkonnast huvitatud sihtgrupe linna arengukavadest ning ülemaailmsetest trendidest ja suundumustest. Turismi sihtkoha arendus- ja turundustegevusi tehakse koostöös linna ja riigi ning teiste kohalike omavalitsuste erinevate üksuste, ettevõtjate, teadusasutuste ja kohalike kogukondadega. Tallinna turismiarendus on tasakaalustatud: linna külalised saavad meeldiva elamuse ja kohalikud tunnetavad turismimajanduse kasulikku mõju.

Oluline on pidev kommunikatsioon linnakülastajatele teenuseid pakkuvate ettevõtete ja organisatsioonidega (uuringute tagasiside, uued trendid, koostööprojektid jmt). Teadlikkuse tõstmine aitab kaasa turismitoodete ja -teenuste kvaliteedi kasvule ning seeläbi ka konkurentsivõime kasvule. Turismitooted ja -teenused peavad olema kaasaegsed, kvaliteetsed, austama nii kohalikke kui külalisi, väärtustama elukeskkonda ning vähendama sotsiaalselt diferentseeritust. Konkurentsivõimelised turismiettevõtjad suhtuvad vastutustundlikult nii kogukonda kui ka oma töötajatesse. Lähiaastate fookusesse on tõstetud linnale kuuluvate muuseumide, atraksioonide ja ürituskohtade rohesertifitseerimine. Väga tähtis on koostöö erinevate sidusrühmadega elurikkuse säilitamisel, sh pilootprojektid, kus külastajad ise saavad anda panuse osaledes süsinikujalajälje taastamisel (*offset principles*).

Arengustrateegias on oluline koht kohalike elanike rahulolul turismi mõjudega. Eesmärgiks on, et säiliks autentne linnaruum ja elukeskkond, kus ka külalised tunnetavad, et nad on oodatud. Turistide hulgas populaarsete linnaosade ja asumite elanike tagasiside on oluline nii planeerimisel (n. ülerahvastatusest tulenevad liiklus- ja transpordiprobleemid) kui turismimajandusega rahulolu väljaselgitamisel. Toetame kogukondade algatust luua uusi võimalikke tooteid ja teenuseid, mis rikastavad ning annavad lisaväärtust sh kohalikele.

Turismisihtkoha jätkusuutlikkuse hindamiseks on linn liitunud rahvusvahelise turismisihtkohtade jätkusuutlikkust hindava Global Destination Sustainability Indexi (GDSI) programmiga. GDSI hindamise käigus kaardistatakse Tallinna kui turismisihtkoha jätkusuutlikkust 71 rahvusvahelise kriteeriumi järgi. Lähtuvalt tulemustest, konsultatsioonidest ja teiste linnade parimatest praktikatest planeeritakse tegevusi, mis on suunatud kohalike turismiettevõtete teadlikkuse tõstmisele kestlikust turismiarendusest (koolitused, ümarlauad, sisuloome, visuaalsete materjalide tootmine). Sihiks on, et kohalikud turismiettevõtted on keskkonnateadlikud, tunnevad universaalse disaini põhimõtteid, on teadlikud vastutustundlikust ja kestlikust ettevõtlusest ning rakendavad neid teadmisi turismiteenuste arendamisel.

Oluline GDS-Indexiga seotud mõõdik, mis omab olulist rolli kestlike arengusuundade saavutamisel, on rohesertifikaatidega liitunud ettevõtete arvu kasv. Selle edendamiseks jagame turismiprofessionaalidele ja -ettevõtjatele (hotellidele, restoranidele, meelelahutuskeskustele, DMC-dele) järjepidevalt infot EASI turismiarenduskeskuse koolituste ja plaanide kohta, mis puudutavad rohemärgiseid nagu näites Green Key ja Green Destinations Award.

Tallinna turismi arendamisse panustavad linnaorganisatsioonid mitmed valdkonnad: kultuur, spordi- ja liikumisharrastus, liikuvus, linnaplaneerimine ja keskkonnahoid. Lisaks on väga oluline roll riigil ja erasektoril.

Olulisimad koostööpartnerid on Visit Estonia, Eesti Hotellide ja Restoranide Liit, Eesti Turismi- ja Reisifirmade Liit, Eesti Konverentsibüroo, Tallinna Sadam ja Tallinna Lennujaam, Vanalinna Ettevõtjate Ühing, Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit, Tallinna Giidide Ühing, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda. Lisaks kohalike elanike kogukonnad.

Koostööd tehakse kohalike lähipiirkondadega. Näitena kaheaastane koostööprojekt SA Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskuse, Harjumaa Omavalitsuste Liidu, Sihtasutus RAEKi, Raplamaa Omavalitsuste Liidu, SA Läänemaaga. Nimetatud projekt keskendub erinevatele teemadele: kestliku ehk säästva turismi arendamisele, turvalise teenusepakkumise edendamisele, külalislaskuse arendamisele, klienditeekonna uuringu teostamisele (sh kitsaskohtade väljaselgitamine ja parendamine) ja piirkonnale spetsiifiliste toodete arendamisele. Projekti raames korraldatakse töötubasid, koolitusi ja teisi kvalifikatsioonitõstmiseks olulisi üritusi.

Tallinna turismiarenduse ja -turunduse planeerimiseks ja arengusuundumuste hindamiseks on vajalikud kvaliteetsed andmed. Turismistatistikat koondatakse erinevatest allikatest, seda süstematiseeritakse, koostatakse ülevaateid. Viiakse läbi küsitlusi ja uuringuid. Oluline on informeerida Tallinna turismivaldkonnast huvitatud sihtgruppe linna turismisuundumustest.

Kogemuste ja parimate praktikate vahetamiseks ning turismisihtkoha tutvustamiseks osaletakse rahvusvaheliste turismiorganisatsioonide töös. Euroopa linnade sihtkoha- ja linnaturunduse organisatsioon (turisminõukogud ja -organisatsioonid, konverentsibürood) ühendav võrgustik City Destinations Alliance on platvormiks, mis pakub võimalust erialaste teadmiste, kogemuste ja parimate praktikate vahetamiseks ning linnaturismi uuringutes osalemiseks. Rahvusvaheline turismilinnade võrgustik World Tourism Cities Federation annab võimaluse maailma turismilinnade arendusalaste kogemuste vahetamiseks ning sihtkoha ja turismitoodete ning -teenuste turundamiseks. Kruiisiturismialastel arengutel käe pulsil hoidmiseks võetakse osa Läänemerelinnade kruiisivõrgustiku Cruise Baltic tööst.

Visit Tallinna turismiosakond on teadlik jätkusuutlikest ning vastutustundlikest valikutest, mille eesmärk on hoida ning kaitsta meile kõige olulisemat – meie ümbritsevat keskkonda. Visit Tallinna meeskond töötab selle nimel, et olla teadlike valikutega suunanäitajateks oma valdkonnas ning toetada turismisektori kestlikkust ja konkurentsivõimet ning teisalt kohaliku kogukonna heaolu.

Lisainfo:

Hele Lõhmus

Kestliku turismiarenduse projektijuht

Tallinna Strateegiakeskuse ettevõtlusteenistuse turismiosakond

hele.lohmus@tallinnlv.ee

640 4759

Tallinna Strateegiakeskuse ettevõtlusteenistuse turismiosakond

Kaarli pst 1 // Roosikrantsi tn 2, 10119 Tallinn

